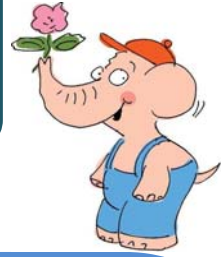

פרשת פקודי

אבות ובנים

בפרשת פקודי מתוארת הקדשת אהרון ובניו לעבודת הקודש – לדורות. כיום אפשר למצוא בתפילה ביטויים ספורים להקדשה של הכוהנים, ובהם כמובן "ברכת הכוהנים" – המנהג שהכוהנים מברכים את הקהל בתפילת עמידה של שחרית ושל מוסף. הכהונה היא תואר שאינו ניתן להעברה. למשפחות הכוהנים שמות שונים, והיותם כוהנים היא מסורת העוברת במשפחה מדור לדור. אנו בחרנו לעסוק בנושא "אבות ובנים" – בתכונות ובמקצועות העוברים מדור לדור.

מדוע ילדים דומים להוריהם? האם זו גנטיקה או תוצאה של חינוך? זוהי מחלוקת ישנה ומוכרת. גם מחקרים שחקרו, בין השאר, תאומים שגודלו בנפרד ובכל זאת היו בעלי תכונות דומות, וילדים מאומצים שאימצו את תכונות הוריהם המאמצים, השאירו את המחלוקת על כנה. במציאות קיימים דגמים שונים: ילדים המאמצים את המקצועות של הוריהם, ולעומתם בנים ובנות (אפילו בעלי כישרון דומה להוריהם) הדוחים במכוון את המקצוע "המשפחתי" כדי לסלול את דרכם בעצמם. בדיון מסוג זה אין דרך אחת נכונה. חשוב למסור לילדים שעומדות בפניהם אפשרויות רבות, וכל אחד ואחת מהם יוכל בבוא הזמן לבחור את הדרך שתאים לו.

במדור בין השורות

השיר המופיע במדור מתאר "מסירה" של פנים, כאילו האם מעבירה את הפנים של אמה לבתה שלה. אפשר להתמקד בפעלים "קיבל" ו"מסר", ולעמוד על כך שפעלים אלו מביעים את הקשר בין הדורות. אמנם הדורות שונים זה מזה, אך יש קשר חזק ביניהם, ולמרות השוני, דברים מסוימים עוברים מדור לדור. אנו רגילים לחשוב על תכונות העוברות בתורשה ומניחים שהן נשארות גם אצל המעביר אותן. ואולם הפועל "מסר" מעביר תחושה שונה: כאשר מישהו מקבל משהו מדור קודם – הוא מוותר עליו בשביל הדור הבא. כמובן שרעיון זה מבטא את הקשר ואת המחויבות של כל דור לדורות שאחריו.

על המדרש

המדרש עוסק בפסוק מתהלים: "ה' אוהב צדיקים" (פרק קמ"ו פסוק ח'), ומנסה להצביע על המאפיין המיוחד בצדיקים שבזכותו ה' אוהב אותם. ההבחנה נעשית באמצעות הקבלה לשני מעמדות חשובים בעם: הלויים והכוהנים. עם כל זאת שמעמדם של אלה גבוה ותפקידם חשוב, אין הוא בא להם בזכות עצמם, אלא מן העובדה שנולדו למשפחה מסוימת. הצדיקים, לעומת זאת, יכולים להיוולד בכל משפחה וצדיקותם באה להם כתוצאה ממעשיהם בלבד. בימינו החומרניים אפשר להצביע על הקבלה דומה שבין מי "שנולדו עם כפית כסף בפה" למי "שבנו את עצמם בעשר אצבעות". ההערכה לאלה שהרוויחו את הונם בעבודה קשה – גבוהה בהרבה. לא נדיר לקרוא ראיון עם בן עשירים המנסה להוכיח שמגיל צעיר עבד קשה לפרנסתו והרוויח את מעמדו בעבודה קשה ולא רק בזכות הוריו.

שאלה לדין:

נסו להבחין – אילו דברים מהדברים שיש לכם קיבלתם בירושה מאבותיכם (שם משפחה, מראה, עדה, חפצים מסוימים) ואילו רכשתם בעצמכם?

מה בפרשה

- ◉ בהמשך לפרשה הקודמת מופיע בפרשה זו פירוט החומרים ששימשו במלאכת המשכן, תיאור בגדי הכהונה וסיום חגיגי לתיאור המלאכה.
- ◉ ברכת משה לסיים העבודה – המשכן וכליו הובאו אל משה והוא ראה שבני אהרון עשו הכול לפי מצוות ה'. משה בירך אותם וציווה להקים את המשכן.
- ◉ השכינה באה לתוך המשכן – לאחר שהוקם המשכן, כיסה הענן את אוהל מועד וכבוד ה' מילא את המשכן. מאז בכל יום שָׁרָה על המשכן עמוד הענן, ובלילה – עמוד האש. רק בעלות הענן מעל המשכן המשיכו בני ישראל במסע.